

SLOVENEK

Cene inseratov:

Enostopenjske petstote vrste malih oglasov po Din. 1-50 in Din. 2-100; veliki oglas nad 45 mm višine po Din. 2-50, posiljena št. po Din. 4-100.

Pri večjem naročilu popust. Izbeha vsak dan izvezmil ponedeljka in dneva po prazniku ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Bokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 340 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797.

Propadanje socialne politike v Sloveniji.

V petkovem »Slov. Narodu« reagira nekdo na spomenico »Udruženja vojnih invalidov«, v kateri predočujejo invalidi ministru za socialno politiko, kako se z nepotrebnimi odredbami polagoma podirajo invalidske socialne ustanove in pridobitve, katero so organizirali nekateri izkušeni uradniki. Takoj moramo konstatirati, da spomenica med temi uradniki ne misli dr. Goršiča, kakor bi utegnil kdo sklepati iz komentarja, ki je v predmetnem članku od strani Goršičevega zagovornika dodan tej spomenici. Dr. Goršičev zagovornik je v »Narodu« — najbrže iz strahu pred uradništvom in javnostjo — nastopil proti ukinitvi oddelka in proti redukciji uradništva, zato nočemo o tem zaenkrat obširneje pisati.

Članek pa se obrača tudi proti sobotnemu »Slovencu«, ki se je odločno uprl nameravani ukinitvi oddelka za socialno politiko, obenem pa tudi jasno povedal, da je sedanjí šef tega oddelka dr. Goršič za to mesto popolnoma nesposoben. Dr. Goršičev nespreten zagovornik ga brani na take veleznačilne način: »Oddelku je načeloval v zadnjem času dr. Goršič, ki je znan vsem invalidom kot vester uradnik in dober strokovnjak. Njegovo delovanje ni našlo nikjer na odpor, kar je najboljši dokaz, da je bila socialna politika v Sloveniji v zanesljivih rokah.« Ta trditve je seveda ostala nedokazana. Izgleda, kakor bi se dr. Goršičev zagovornik šele predvčerajšnjem vrnil iz ruskih step in popolnoma nepoučen o razmerah pri socialni politiki v Sloveniji moral dokazati dr. Goršičevo vseobčo priljubljenost.

Res je dr. Goršič znan vsem invalidom; prav dobro ga poznaajo, saj so bili prisiljeni na raznih skupščinah zahtevati njegovo odstranitev; potrošili so mnogo denarja za deputacije, ki so pri ministrstvu protestirale proti nesocialnim metodam dr. Goršiča. V zdraviliščih in invalidskih domovih ga poznajo, opozarjali so ga na obžalovanja vreden slučaj v Zagrebu, begrajški invalidi pa so ga v Belgradu na kolo-dvoru pričakovali s palicami. Da, vsi ga poznajo. Vester uradnik se za svoje delo poleg bedne plače ne pusti še posebej nagraditi iz fondov, ki naj bi bili namenjeni invalidom in brezstanovalcem, kakor to praktikuje dr. Goršič. Dober strokovnjak ne razdira započetih naprav in ne fabricira nepotrebnih ovadb, kot dela dr. Goršič. Dober strokovnjak in vester uradnik, zaščitnik revnih in pohabljenih, se ne more povzpeti do izjave: »vedno sem stal na stališču, da bolni ljudje ne spadajo v urade, v pisarne.« Kje bi neki zaposlil dr. Goršič pohabljen invalid, če bi imel absolutno moč?

Dr. Goršičev zagovornik zamolči uradno kvalifikacijo, kakršno je dalo drž. sodišče SHS v Ljubljani dne 4. 7. 1919 sodniku dr. Goršiču: ... »preosoren i z uradništvom i s strankami, zato nepriljubljen osebito, ker je proti večjemu številu Kamničanov napravil neutemeljene kazenske ovadbe.« Prav posebno je treba poudariti, da je dr. Goršič neusmiljeno ovajal Slovence na oblasti, ki so jih v propadli Avstriji imeli v rokah Nemci. G. veliki župan bi boljše storil, če bi to kvalifikacijo poslal v Belgrad, kakor pa da je povdaril Goršičevo srbofilstvo iz l. 1895.

Splošno znani je grad napad dr. Goršiča na svoje bivše tovariše sodnike ob ča-ru, ko je zapustil sodno službo. Ali se ne pravi to očrtni novi jugoslovanski sodni upravi svoje bivše stanovske tovariše?

Dr. Goršičev zagovornik tudi ni še preštudiral akta o nekolegijalnostih, katere je zagrešil dr. Goršič napram dvema svojima prednikom. Namenoma je zagovornik prezrl tekočo kazensko pravdo proti invalidskemu glasilu »Vojni invalidi«.

V zadnjem članku smo napisali, da bismo proti pametni in pravočasni redukciji in smo predlagali, naj se predvsem da na razpolago sodni upravi — ne, naj se »baci napolje« — dr. Goršič in sicer vsled tega, ker nima za socialno politiko prav nobenega smisla. Njegova strankarska pri-

padnost nas ni zanimala in se je tudi nismo dotaknili, ker še danes ne vemo, kateri stranki pravzaprav pripada. Kot pravočasno smatramo redukcijo takrat, ko si reducirane lahko poišče drugo službo, kot pametno pa tisto, katera odstrani nesposobne, najsi bodo katerekoli stranke.

Na oddelku za socialno politiko so doslej vladali pripadniki raznih strank, nobeden pa ni bil deležen tako splošnega in silnega odpora kakor dr. Goršič.

Ker se nam dr. Goršičev zagovornik smili, mu hočemo njegovo ženialno trdi-

tev nekoliko predručati in sicer: dr. Goršič je invalidom dobro znan; javna tajnost je, da je našlo njegovo delovanje prav povsod na odpor, kar je najboljši dokaz, da ni socialna politika v Sloveniji v zanesljivih rokah. In ker je to v kvar tistim pomoči potrebnim državljanom, katerim je socialno-politična zaščita namenjena, smo za takojšnjo odstranitev nezanesljivih rok, da bo zamogel oddelek za socialno politiko skupno z interesiranimi organizacijami dovršiti v zanesljivih rokah težke naloge, katere diktira današnja doba.

Kralj za revizijo ustave.

Zagreb, 17. septembra. (Izv.) V hrvatskih političnih krogih je izzvala veliko senzacijo vest, da je kralj priznanemu hrvatskemu politiku izjavil, da želi zadovoljiti Hrvate v vseh njihovih zahtevah, v kolikor se ne ogrožava edinstvo in moč države. V kolikor bo treba, da se pa spremeni notranja ureditev države, je kralj pripravljen,

da od svoje strani postavi na dnevni red revizijo ustave. Tega pa on ne more storiti prej, dokler mu hrvatski politiki ne stavijo konkretnih predlogov. V hrvatskih političnih krogih se ta kraljeva izjava smatra kot potrditev vesti o skorajšnji intervenciji krone v reševanju srbsko-hrvatskega spora.

Italijanski guverner na Reki.

Rim, 17. septembra. (Izv.) Italijanska vlada je prejela dopis podpredsednika reške vlade Depoli-ja, v katerem naznanja svojo demisijo z utemeljitvijo, da je mesto izgubljeno, če italijanska vlada ne bo pravočasno pomagala. Italijanska vlada je poslala na Reko generala Giardino kot svojega zastopnika z nalogo, da skrbi za mir in red in da nadzoruje upravo mesta. O tem koraku je italijanska vlada obvestila tudi belgajsko vlado.

Belgrad, 17. septembra. Danes dopoldne je obiskal italijanski odpravnik poslov Sumonte pomočnika ministra za zunanje zadeve Nešica in mu sporočil vesti o reških dogodkih, ki jih je sprejel od svoje vlade. Po tem obisku se je izdal naslednji komunik: Italijanski opravniki poslov Sumonte je sporočil v imenu svoje vlade zunanjemu ministru, da imenovani general Giardino na Reki nikakor ne pomeni spremembe na obstoječem stanju mesta ali preudic eventualnemu sporazumu, marveč se ima to imenovanje smatrati kot vojaška

odredba proti lokalnim elementom, ki se pojavljajo v mestu. Enako zagotovilo je dobil tudi naš poslanik v Rimu.

Ko je bil Pašić o tem obveščen, je takoj sklical sejo ministrskega sveta, ki je trajala od 9. do 1. Poleg uradniškega vprašanja se je na seji ves čas razpravljalo o dogodku na Reki. Stališče naše vlade še ni odločeno. Čeprav bi bilo potrebno hitro postopane, se ni ukrenilo ničesar, češ da še ni podrobnih poročil.

Belgrad, 17. septembra. Vest o italijanskem puču na Reki je zbudila v političnih krogih senzacijo, v javnosti pa vznemirjenje. V političnih krogih se govori, da bi bilo najboljšje, da se cela zadeva predloži Društvu narodov, v javnosti pa so razširjene vesti o spopadih na meji. (?)

Sušak, 17. septembra. Včeraj se je nenadoma izvršila sprememba vlade na Reki. Ko je Depoli demisijoniral, so fašisti pozvali generala Giardino, da prevzame vlado, kar je Mussolini odobril.

Dr. Smoldaka pred svojim odhodom v Rim.

Zagreb, 17. septembra. (Izv.) Pred svojim odhodom v Rim je bil dr. Smoldaka sprejet od kralja v tričetrturi avdijenci. Kralj se je zelo zanimal za razmere v katoliški cerkvi in izrazil veliko zadovoljstvo radi lepo uspelega katoliškega shoda v Ljubljani in evharističnega kongresa v Zagrebu.

Zagreb, 17. septembra. (Izv.) Novi poslanik pri Vatikanu dr. Josip Smoldaka je bil, kakor izve vaš dopisnik, pred svojim odhodom sprejet od ministrskega predsednika Pašića in ministra za vere Janića. Dr. Smoldaka je prejel od vlade direktive za svoje delo v smislu vladne politike, katera, kakor je izjavil dr. Smoldaka, gre za to, da se zadosti vsem upravičenim zahtevam katolikom, in da se ima katoliška cerkev v Jugoslaviji smatrati za popolnoma ravnopravno s pravoslavno cerkvijo, tako da se katoličani ne bodo mogli pritoževati, da so zapostavljeni bodisi v moralnem bodisi v materialnem oziru. Prvo delo dr. Smoldake bo priprava za sklepanje konkordata s sv. stolico. Dr. Smoldaka bo pred svojim odhodom obiskal nadškofa dr. Bauerja in škofa dr. Jegliča.

Zagreb, 17. septembra. (Izv.) Vatikanški poslanik dr. Smoldaka je obiskal predstavnik Hrvatske pučke stranke, dr. Šimraka in Barića, v Ljubljani pa bo obiskal načelnika SLS dr. Korošca.

Uradniki bodo še čakali.

Belgrad, 17. sept. (Izv.) 1. oktobra bi imela stopiti v veljavo edino dobra odredba uradniškega zakona, namreč povišanje plač. O tem so danes razpravljali na seji ministrskega sveta. Sklenjeno je, da se častnikom, kojih doklade so mnogo večje od uradniških, izplačajo povišane plače 1.

oktobra. Za uradnike pa je bilo sklenjeno, da se jim nove plače 1. oktobra še ne izplačajo, ker še niso razdeljeni v skupine in razrede. Razdelbo izvrši posebna komisija, v kateri so višji in nižji uradniki radikalne in demokratske stranke.

SEJA GLAVNE ZADRUŽNE ZVEZE.

Zagreb, 17. sept. (Izv.) Včeraj od 9. do pol 2. popoldne se je vršila seja Glavnega Zadrugnega Saveza pod predsedstvom dr. Korošca. Najprej so razpravljali o pritožbi srbskih zemljoradniških zadrug proti Gospodarskemu društvu v Zagrebu, ki da je svoje delovanje raztegnilo tudi na Srbijo. Ta zadeva je bila izročena v rešitev zadrugnemu razsodišču. Nato je bil izvoljen odbor za izdelavo pokojninskega statuta. Končno je bil sklenjen protest proti nenakosti glede davkov, ki se nalagajo za drugam v posameznih pokrajinah. Zahteva se izenačenje davkov pri vseh zadrugah. Ob 4. popoldne je odpotoval dr. Korošec v Maribor.

OBČINSKE VOLITVE NA ČEHOSLOVAŠKEM.

Praga, 17. septembra. (Izv.) V nedeljo so se vršile na Češkem občinske volitve. povsod je vladal popoln mir. Rezultati z dežele še niso znani. V Pragi so dobili socialni demokratje 22 mandatov, komunisti 19, napredni socialisti 1, čehoslovaški socialni demokratje 9, narodni demokratje 23, hišni posestniki 1, najemniki 1, združene vojakov-gažistov 1, nemško-politična delovna stranka 4, konzumentje 1, ljudska stranka 6, obrtna stranka 7 in agrarci 2 mandata.

TUJEVLADJE V NEMCIJI.

Bruselj, 17. septembra. (Izv.) V bližini mesteca Knocke so Belgijci zaplenili v nekem letalu 3 milijone mark, ki so bile očividno namenjene za vzdrževanje pasivnega odpora v zasedenem ozemlju.

Kdo je kriv?

V največjem obupu se sprašujejo danes vpokojeni slovenski častniki, s čim bodo preživeli svojo družino. Njihove žene jočejo, marsikatera častniška družina gre nasproti najhujši bedi.

Mi smo uže razkrinkali, kdo je režimu dal dejansko in moralno oporo, da meče slovenske častnike na cesto. Svojim dokazom dodajemo danes še enega.

Majnika 1919 je gospod minister vojne in mornarice sprejel dopis od deželne vlade za Slovenijo, v katerem so bile sledeče besede napisane:

»Molim, da odmah šaljete što veći broj srpskih oficira, pošto su slovenački oficiri nepouzdati.«

Zerjav

(lastnoročno).

To vlogo je gospod minister vojne in mornarice osebno pri neki priliki pokazal visokemu slovenskemu častniku v Belgradu.

Slovenski častniki so se namreč večkrat pritoževali, da se zapostavljajo in s srbijanskimi nadomeščajo. Dobili so vedno za odgovor, da so merodajni činitelji v Sloveniji sami mnjenja, da slovenski oficirji niso zanesljivi.

Zdaj vemo, kdo je bil tisti merodajni činitelj.

So pa na razpolago še drugi slučaj.

Gospodarski centralizem

Kakor smo že poročali, je Narodna banka kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca dovolila za letošnje jesensko izvozno kampanjo kljub prigovarjanjem resnih gospodarskih krogov izvozniskim interesentom naravnost smešno nizek kredit v znesku 150 milijonov dinarjev. S to za posameznika sicer prav lepo, za financiranje izvoza ogromne količine letošnje letine pa skrajno nezadostno svoto naj bi jugoslovanski izvozniki, med katerimi je tudi lepo število producentov, spravili v inozemstvo vso bogato žitno letino in Vojvodini in v Sremu, silne količine sliv iz Srbije in iz Bosne, neverjetne množine vina, živine itd. Gospodarski krogi cele države so proti tej ozkosrčnosti in proti takemu nerazumevanju gospodarskih potreb ogorčeno protestirali, a pomagalo ni vse skupaj nič. Finančni minister je ostal trd in Narodna banka neizprosna.

Ta splošno žalostna slika belgajske »zatucanosti« je pa še posebno žalostna za Slovenijo. Od vsega »velikanskega« kredita Narodne banke namreč ne dobi Slovenija niti beliča! O tej zadevi poroča zagrebški »Jutarnji list« to-le:

»V dobi od 22. avgusta do 8. septembra se je obtok bankovcev zvišal za 250 milijonov dinarjev. Ugotavljamo, da od tega zvišanja prečanski kraji niso prejeli niti enega dinarja. Lepe zneske so dobili sicer belgajski denarni zavodi in belgajska »čaršija«, ostanek pa so potrošili za neproduktivne namene.

Sezonski (t. j. izvozni) kredit je Narodna banka razdelila dosledno »centralističnemu sistemu na pet delov: Belgrad, Vojvodina, Sarajevo, Zagreb in Ljubljana. Od 150 milijonov dinarjev je dobil Belgrad 60 milijonov, torej 40 odstotkov, na drugem mestu stoji Vojvodina, na tretjem Sarajevo, na četrtem pa Zagreb, ki je dobil celih 25 milijonov dinarjev. Na petem mestu stoji Ljubljana, »k« ja nje dobila ništa u znaku kaznene ekspedicije protiv Slovenaca«.

Po prevratu, ali kakor v Belgradu radi pravijo, po »osvobojeju«, smo pogosto brali v belgajskih listih: »Mi smo žitnica Evrope! Le ena dobra letina in naš papirnati denar bo zlatolc«.

Sedaj imamo že peto letino po »osvobojeju«, toda če bi bila Evropa odvisna od naše žitnice in od upravne nesposobnosti naših ministrov, bi bila že cela Evropa pomrla od lakote.

Sreča je, da Evropa ni odvisna od nas in od belgajske »čaršije«. Mogoče tudi ni več daleč čas, ko se bodo znali tudi prečanski gospodarski krogi popolnoma osvoboditi od belgajske čaršije.«

Poincare nepomirljiv.

Pariz, 17. septembra. (Izv.) V Brielle-Meuse je imel Poincaré v nedeljo govor, v katerem je govoril o novih nemških ponudbah in o vojaški varnosti Francije. Naglasil je, da posebnih izven mirovne pogodbe stojih paktov ne prizna, ravno tako smatra tudi vse garancijske pogodbe za nezadostne. Nemčija se lahko oboroži, kadar in kakor se hoče, Francija pa se ne more izpostavljati nevarnosti, da bo pri prvi priliki zopet napadena, ne da bi bila dovoljno zavarovana. Zato bo Francija nadaljevala politiko varnosti.

ITALIJA IN SENZERMENSKA POGODBA.

Rim, 17. septembra. (Izv.) Ministrski svet je izdelal zakonski predlog s katerim se priznava senzermenska pogodba.

DRAGINJSKI NEMIRI V NEMCIJI.

Sorau, 17. septembra. (Izv.) Zaradi naraščajoče draginje je prišlo do velikih izgrediv, ki jih je policija le s težavo omejila. Pri spopadu med demonstranti in policijo je bilo ubitih 12 oseb.

NOVE FRANCOSKE ZASEDBE.

Gelsenkirchen, 17. septembra. (Izv.) Francoske čete so zasedle veliko koksarno pri rudniku »Consolidation«. Vsled te zasedbe je stopilo delavstvo v 24 urni protestni štrajk. Mesto Gelsenkirchen je brez plina.

OBNOVA JAPONSKE.

London, 17. septembra. (Izv.) Oktobra meseca se sestane japonski parlament, ki bo sklepal o kreditih, potrebnih za obnovo od potresa porušeni kraj. Prvi kredit bo znašal 50 milijonov jenov.

Iz zunanje politike.

* **Bolgarska vlada proti komunistom.** Sedanja bolgarska vlada ni bila zadovoljna samo z uspehi, ki jih je dosegla nad Stambolijskimi zemljoradniki, ampak se je lotila tudi še komunistov, ker je smatrala, da bi ji komunisti utegnili poslati zelo nevarni, zlasti če bi se združili z zemljoradniško opozicijo. Zato je začela komuniste silno preganjati. Proti temu nastopu vlade so komunisti sklicali javno protestno zborovanje v Sofijo, ki je dalo povod za nastop oborožene sile proti komunistom. Žrtve tega spopada so zelo številne. Vlada pa je takoj ostro akcijo proti komunistom ne samo v Sofiji, ampak po celi deželi in je pozaprla na stotine komunistov. Svoj nastop proti komunistom opravičuje vlada z raznimi »veleizdajniškimi dokumenti«, iz katerih je baje razvidno, da so dobili komunisti iz Moskve nalog, da izvrše 17. septembra prevrat v Bolgariji. Tako strahovladu uvajajo buržujске stranke, kadar imajo moč v rokah.

+ **Noël Buxtonovo potovanje v Sofijo.** Noël Buxton je član angleškega parlamenta in odličen član takozvanega »balkanskega komiteja«. O g. Buxtonu trdijo, da proučuje politična vprašanja na Balkanu po nalogu angleške vlade in zato mnogi politiki zelo pazljivo zasledujejo njegovo delovanje na Balkanu. Nedavno se je g. Buxton odpeljal preko Belgrada v Sofijo v družbi treh angleških parlamentarcev in dopisnika »Times« g. Evansa. V Belgradu je obiskal angleško družbo sotrudnik »Politike«, ki pa je dobil zlasti glede Radića menda precej neugoden odgovor od g. Evansa, dočim

so ostali gospodje trdovratno molčali. O splošnem vtisu potovanja angleških parlamentarcev na »belgrajsko javnost« pa poroča »Politika«, da ima nenaden obisk Sofije od strani uglednih članov balkanskega komiteja poseben pomen in da naši politični krogi s tem potovanjem niso prav nič zadovoljni. — Ako pomislimo, da je g. Buxton bil tisti, ki je povabil v London Radića in mu tam ugledil pot, nam bo nezadovoljnost »belgrajske javnosti« umljiva.

Politične vesti.

+ **V Šmarjeti pri Novem mestu se je vršil 16. t. m. sijajen shod SLS.** Do tisoč mož je poslušalo z zanimanjem poročilo poslanca Sušnika. Samostojni župan se je s svojimi medklici tako osmešil, da jo je v zabavo poslušalcev žalostno odkuril. Zborovalci so izrekli soglasno zaupnico Jugoslov. klubu in protestirali proti uvedbi kuluka ter proti vlaganju denarja v hipotekarni banki v Belgradu.

+ **Shod SLS v Prečni.** Na nedeljskem shodu SLS v Prečni, ki je bil izredno dobro obiskan, je poročal o političnem položaju poslanec Stanovnik. Ni mu bilo tudi težko zavrniti debelih laži, ki jih je par tednov prvil širil na shodišču v Prečni svojim maloštevilnim vernim g. Pucelj. Na naš shod je prišlo tudi kakih osem samostojnežev, ki so skrbeli, da so imeli naši tudi malo zabave. Zborovalci so odobrili politiko SLS in njenih poslancev. Ko jim je govornik bral bridke levite, da so vsi sedaj sklenjeni zakoni naravni sad centralizma, ki so ga pomagali samostojneži graditi, so skesano priznavali, da so sedaj tudi oni za avtonomijo.

+ **Shod SLS v Št. Petru pri Novem mestu.** V novem šemperskem domu se je vršil v nedeljo lep shod SLS, na katerem sta poročala poslanca dr. Kulovec in prof. Dolencec. Poročilo o političnem položaju in programatična izvajanja prof. Dolencec so zborovalci sprejeli z velikim odobravanjem. Shodu je predsedoval načelnik KZ, posestnik Jos. Bevc.

+ **Kdo je kriv? »Jutro«** z dne 16. septembra piše na drugi strani v prvi koloni med političnimi beleškami: »... Zato je SLS odgovorna za povišek davkov, za kuluk, za krivični vojni zakon itd. Vi in nihče drugi nego Vi, gospodje od SLS, ste očetje »homogenega« režima.« — V isti številki, z istim datumom, na isti strani in v isti koloni pa piše »Jutro« pod naslovom »Duhovi strašiljoci« o znanem zagrebškem zajedničarskem kongresu in pravi: »... Ta kongres je prinesel krizo vlade, padec pragmatike in invalidskega zakona in homogeno radikalno vlado.« — Preostaja le še, da vložijo homogeno radikalna vlada paterinitetno tožbo, da se sodnijsko dožene, kdo ji je dal življenje.

+ **Belgrajski listi o dr. Korošcu.** Vsi belgrajski listi na dolgo in na široko poročajo o zadnjem bivanju dr. Korošca v Belgradu. In ker nihče ne pozna dr. Korošca ne vemo o tem, kaj je dr. Korošec v Belgradu govoril ali ne govoril, kaj delal in kaj ne delal, zato — ugibajo. Večina belgrajskih listov je po dolgem razmišljanju »uganila«, da je dr. Korošec začel zelo aktivno nastopati, in da po Radićevem odhodu iz Jugoslavije »razvija akcijo v smeri, da pridobi Radićeve mase zase z namenom, da zavzame Radićevo mesto, na drugi strani pa poskuša pridobiti radikale, zaradi katerih je prišel v Belgrad.« — Prav po staroznanem ribniškem vremenskem receptu. En

sin pravi: Dež bo! Drugi sin pravi: Lepo bo! Tako oče Ribničan vedno ve, kakšno vreme bo naslednji dan.

+ **»Na prekretnici.«** Pod tem naslovom je objavilo radikalno glavno glasilo »Samouprava« z dne 13. t. m. uvodnik, v katerem trdi najprej, da po poročilih iz Londona Radić ni dosegel tam nikakih uspehov, da Angleži na srbsko hegemonijo sploh ne verjamejo, da o kakih republikih sploh ne govorijo, da je vsled tega doživela Radićeva seljačka republikanska stranka popoln fiasko. Z ozirom na te trditve predlaga »Samouprava« bratom, da je potrebno, da se sestanejo in se bratski porazgovore z roko na srcu, »ker je srbski narod z vidovdanske ustavo bratski podelil vso svojo svobodo s svojimi hrvatskimi in slovenskimi brati.« — Na ta veleznačen članek »Samouprave« odgovarja »Jutrarni list« in sicer, kakor sam pravi »kao autorizovan«, torej ne v svojem imenu, ampak v imenu hrvatskega bloka. Najprej zavrača trditve »Samouprave« o Radiću, sklicujoč se na g. Buxtona in na 70 poslancev Radićeve stranke, potem pa nadaljuje: »Bratski razgovor je mogoč le z legalnimi zastopniki hrvatskega naroda. Predno pa so taki razgovori mogoči, mora Belgrad točko za točko popolnoma izpolniti »Markov protokol«. Ta protokol je strašen, ker priznava, kakšno stanje vlada na Hrvatskem in v vseh prečasnih krajih. Pred vsakim »pogovorom« se morajo vpostaviti normalne razmere in sicer tako, da se izvede Markov protokol »pur et simple«. Šele potem naj gospodje iščejo zveze z legalnim predstavništvom hrvatskega naroda, kateremu je narod dal s pol milijona glasovi mandat, da ga zastopa. Po izvršitvi Markovega protokola pride druga etapa, ki vodi do predsedništva HRSS. Od londonskega izgnanca bodo gospodje okoli »Samouprave« zvedeli za vsebino hrvatskega homerula, ki ga lahko sprejme tudi skupni vladar in resno predstavništvo srbskega naroda.«

Dnevne novice.

— **Opozorilo izseljencem v Argentini.** Izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja: Polmesečnik »Jadranc«, ki izhaja v Buenos Airesu v Južni Ameriki, prinaša v svoji številki od 16. julija članek pod naslovom: »Kot slepe muhe«, v katerem veli, da so se začeli naši ljudje pod vplivom neke propagande izseljevati vedno v večjih množinah v republiko Argentini. Večina nima zagotovljenega zaslužka, je brez priporočil in brez sredstev, in ko pridejo semkaj, so v veliki stiski. Članek pravi nadalje, da ni res, da bi se v Argentini lahko našlo delo. Posebno težko ga dobe oni, ki ne govorijo španski. Zaradi tega se opozarjajo naši izseljenci, ki nameravajo iti v Argentini, da ne potujejo tjakaj, dokler si niso zagotovili dela.

— **Tombola Zveze bivših salezijanskih gojencev v Mladinskem domu na Kodeljevem.** Včeraj v ponedeljek 17. septembra ob petih popoldne so žrebali kvaterne. Izžrebane so bile v navzočnosti finančne kontrole in komisije odbora sledeče številke: 42, 85, 13, 89, 57, 29, 31, 14, 34. Kdor izmed igralcev tombole ima na eni in isti tablici, v eni in isti vrsti štiri izmed gori navedenih števil, je zadel kvaterno. Javi naj pisarni Mladinskega doma na Kodeljevem v Ljubljani in obenem predloži dotično tablico. Rok prigrisatve kvatern do ponedeljka 24. septembra 5. ure popoldne.

— **Nesreča v D. M. v Polju.** V nedeljo so dobili v D. M. v Polju nove zvonove. Ob te priliki so tudi streljali s topi. Popoldne okoli 5. ure je nenadoma eksplodiral smodnik. Pri eksploziji se je ponesrečilo okoli 10 oseb, med njimi več malih otrok. K sreči ni bil nobeden težko ranjen. Ranjence so deloma prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Neumljivo je, kako morejo biti ljudje po tolikih nesrečah še vedno tako neprevidni pri streljanju, posebno pa še, da puščajo celo otroke v bližino.

— **Nevaren most.** Če se v mestu, ki slovi kot letovišče in izhodna točka za lepe alpske ture kot je ravno Kamnik, tako zaenkrat javne naprave, da so varnost ljudi na ravnost nevarne, je to skandalozno. Leseni most, ki drži za predmetom Podgora čez Nevljico proti Zdravilišču in ki je vedno v živem nem prometu, je na obeh straneh v dolžini od 20 m brez vsakršne varnostne ograje, tako da v tem vsak hip lahko zleti 4 do 5 m globoko v skalnato strugo Nevljice. Svoj čas so bili ob robu mostu na obeh straneh položeni bloki, sedaj ni niti teh. Ta nedostatek je javen grajen vreden in upamo, da se merodajni činitelj zganje in most, ki je že sam tudi ves razmajan, zadostno zavarujejo. — Turist.

— **Vrhnjska gasilska župa je v nedeljo popoldne izvršila pod vodstvom župnega načelnika g. Jelovčika lepo uspešno gasilsko vajbo, pri kateri je delovalo devet brigadalov. O izvrševanju so si podajale brigadne vod nad en kilometer daleč do zadnjih hiš ob stari vrhnjski cesti. Vkljub silni strmini so bile brigadne jako hitro razpostavljene, gašenje pa je imelo malo zamude vsled par slabih cev, pi so radi močnega pritiska počile, kar ravno dokazuje, kako so potrebne večkratne vaje z gasilnim orodjem.**

— **Enoletni trgovski tečaj na ženski realni gimnaziji v Ljubljani.** Vpisovanje se vrši v soboto 20. sept. t. l. od 15.—17. ure. Sprejemni izpit pa v nedeljo 30. septembra t. l. ob 9. uri. POUK se prične 1. oktobra t. l. ob 8. uri. V enoletni trgovski tečaj na ženski realni gimnaziji se sprejemajo: a) absolventke IV. razreda meščanske šole, gimnazije ali prvega letnika učiteljske šole, imajo v razčunstvu, jezikih, zemljepisu in zunanji obliki najmanj red 2 in ako napravijo sprejemni izpit. Pričenši z dokončanim 5. razredom kake srednje šole in z dokončanim 11. letnikom učiteljske odpade sprejemni izpit.

— **P. n. župnijski uradi se naprošajo, da razširijo med ljudstvom krasno knjižico: »Za našega evharističnega kralja.«** Posebno po potom Marijinih družb in drugih organizacij. Knjižica stane 2 Din. Dobi se v minoritskem samostanu v Ptuj.

— **Razglas. S 30. septembrom 1923 se vsled sklepa ministra za trgovino in industrijo št. 357/23 z dne 11. julija 1923 ukine mero izkuzni urad v Radovljici.** Vse posle tega urada prevzame mero izkuzni urad v Kranju. — Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani.

— **Na izrednem obnem zboru Slov. lov. društva v Ljubljani, dne 12. septembra t. l. so se določile za vse člane obligatorne minimalne cene divjačini in sicer franko oddaja postaja. Srna bilogram po 25 Din, gams kg po 15 Din. Zajci komar pod 3 kg 60 Din nad 3 kg 80 Din, jerebica 20 Din, prepelica 10 Din, fazan 50 Din, velika raca 25 Din, mala raca 15 Din, ključna 25 Din in kozica 10 Din.** Odbor Slov. loveškega društva.

— **Za patentirani ogrevalni aparat »Topledar«** ki je velike važnosti za vsako družino, je prevzel glavno zastopstvo trdka »Jugometallic« v Kolodvorski ulici 18. Z ozirom na bližajočo se zimo številna naročila priporočamo vsakomur, da si ga pravočasno nabavi. — Inserir glej v št. 200.

— **Listnica uprave.** Oglaš po št. 6 Dobri gospodinjci ne moremo objaviti, dokler se ne zgleda si naročevalec v upravi.

Tokio kot kulturno središče.

Japonski docent dr. R. Akiba se mudi te dni na Dunaju in je povedal o Tokiu tele zanimivosti:

Samo iz časnikov mi je mogoče izvedeti, kakšna strašna nesreča je zadela moje rojstno mesto. Tokio ima nekaj nad dva milijona ljudi, malo več kot Dunaj, pokriva pa vsled enodružinskih hiš trikrat toliko sveta. Za Japonsko je Tokio kulturno središče. Bral sem, da je pogorelo tudi vseučilišče, najstarejše v moji domovini, urejeno pred 50 leti po evropskem vzoru. Edino to vseučilišče je cesarsko ali državno, vsa druga so samo zasebne visoke šole. Na vseučilišču je združeno vse, kar se sicer drugod predava v različnih šolah: medicina, pravoznanstvo, filozofija, teologija, tehniške vede, agrikultura in montanistika.

Nenadomestna bi bila izguba, če je zgorela tudi vseučiliška knjižnica. Vsebuje nad milijon znanstvenih del, večinoma modernih, v angleškem, francoskem in nemškem jeziku. Dobimo pa tam tudi stara japonska dela, ki so v kulturnem, zgodovinskem in znanstvenem oziru največje vrednosti; nadomestila zanje nimamo. Na vseučilišču so se izobrazili razni učenjaki, kojih imena imajo danes velik sloves. Pozneje so nadaljevali svoje študije v Evropi, tako slavni otroški zdravnik profesor dr. Karasava, znani kirurg Kondo in ugledni internist profesor dr. Miura.

Velikansko izgubo je povzročil požar, ker je vpepelil glavno gledališče v Tokiu. Ze na zunanje je bilo gledališče zelo lepo, spominja nas na dunajsko dvorno opero. Prostora je imelo za 2000 sedežev. Pod izbornim vodstvom ravnatelja barona Okura je gojilo poleg japon-

ske tudi evropsko literaturo; omenimo Hauptmanov »Utopljeni zvon« in pa Ibsenove »Strahove«. Večkrat so gostovale v njem potujoče angleške operne družbe, kiso seznanjale japonski svet z lepoto evropske glasbe.

Zadnja poročila pravijo, da je pogorelo tudi cesarski muzej. Poslopje je moderno; naravoslovne zbirke in pa zbirke, tiče se umetnostne in kulturne zgodovine, so neprecenljive vrednosti. Če pomislimo, kako samorasla je japonska kultura — z ozirom na Evropo — moramo zadnjo nesrečo obžalovati tudi s tega vidika.

Tokio je razdeljen na petnajst okrajev; prvi je v sredi mesta, je najbolj ugleden, moderen, tam je mestna hiša, so vsa druga uradna poslopja in več trgovskih hiš. V njegovi sredi spet se dviga cesarjev grad in se vidi, kakor da vlada nad mestom; deloma je zgrajen po japonskem načinu, deloma pa že po evropskem. Znamenita cesta Ginza je blizu prvega okraja in je nekak tokijski korzo. Zvečer je zagnjena v morje električnih luči, tam se odigrava družabno življenje glavnega japonskega mesta. Izložba se vrsti za izložbo, avtomobilno dirkanje nas spominja na najživahnejša ameriška mesta.

Potres na Japonskem, Amerika in naši izseljenci.

Japonska nesreča bo imela velik vpliv tudi drugod. O tem smo govorili že v sobotnem »Slovenecu«. Predvsem pridejo v poštev Zedinjene države Severne Amerike. Strokovnjaki sodijo o tem takole:

Po zadnjih podatkih, ki jih je priobčilo

ameriško trgovsko ministrstvo, je znašal japonski uvoz v Zedinjene države leta 1921 251 milijonov dolarjev, leta 1920 pa 414 milijonov. Od onih 251 milijonov je vzela surova svila 188 milijonov, ostanek se je porazdelil na kožuhovino, porcelan, kuhinjsko posodo, klobuke in preproge iz slame, čaj, riž, krtače in nekatere specifično japonske kemikalije. Izvoz iz Japonske je danes, po nesreči, skoraj nemogoč; kako dolgo, seveda ne moremo preccniti. Zato se bodo Zedinjene in druge države morale zaenkrat odreči importu specifično japonskega blaga; surovo svilo, čaj in drugo si bodo pa morale poiskati drugod. Gotovo se bo to poznalo v cenah na svetovnem trgu.

Izvoz iz Zedinjenih držav na Japonsko je znašal leta 1921 235 milijonov dolarjev, leta 1920 pa 378. V obeh slučajih, pri uvozu in pri izvozu, vidimo, da je Japonska nekaj več prodala kakor pa Zedinjene države. Pa še nekaj opazimo: obojestranska trgovina je 1920 do 1921 silovito padla, v obeh slučajih za okroglo 40 odstotkov; in to v enem samem letu! Pasivnost gre na rovaš Japonske, ki s svojo drugovrstno industrijo ne more konkurirati s tujimi izdelki, zato manj kupi in more zato tudi manj prodati. Ugodne medvojne konjunktura pač ni več; taktar je bilo vse dobro, samo, da je bilo; tudi v prvih letih po vojski se je še prodalo, sedaj je pa konkurenca že prehuda. Onih 235 dolarjev iz leta 1921 je obsegalo vse vrste živil — Japonska je namreč zelo gosto obljubljena in se kljub skromnosti prebivalstva ne more sama prehranjevati — nato bombaž, tkanine slabše vrste, stroje, elektrotehniške predmete, baker, papir, gnojila, petrolej, olje, pločvino, barvila in železniški

materijal. Ko se bo obojestranski promet zopet pričel, se bodo dobave iz Amerike morale zvišati, ker bodo potrebovali Japonci zelo veliko materijala za obnovo razdejanih krajev in uničenih industrij. Seveda, če pa Japonska ne bo mogla plačevati in bi sedanja katastrofa imela za posledico morebiti propast japonske trgovine, potem Amerika ne bo toliko izvažala in marsikakšna industrijska panoga bo prav občutno zadeta. Zlasti na slabem so oni trgovci in obrtniki, ki so importirali na Japonsko potom kredita in imajo dobiti od tam še večje svote. Če bodo ti trgovci in obrtniki morali vsled tega z obratovanjem prenehati, kakor se to lahko zgodi tudi že zdaj, nič omenjenim zavarovalnim družbam, b vpliv na gospodarsko življenje Severne Amerike precejšen. Vendar pa upajo, da bo v vsakem slučaju priskočila država na pomoč in da katastrofa za Ameriko ne bo imela slabih posledic.

Nastane pa drugo vprašanje, vprašanje delavcev. V Ameriki je zaposlenih jako veliko japonskih delavcev. Če je nesreča res tako velika, kakor poročajo, bodo poklicali vs te delavce domov na delo za obnovo. Če se bodo pozivu odzvali in bodo šli, bo pomanjkanje delavcev v Ameriki še večje kakor je že. Nevarnost za industrijo bi se dala potem odstraniti samo tako, da se določbe za izseljenje omilijo in se tako naredi pot evropskim revšem, ki nimajo dela. Pa tudi ameriški delavci bi bili v slučaju odhoda Japoncev bolj plačani. Vsekakor čudno, da ima potres na Japonskem kolikortoliko vpliv tudi na izseljeniško vprašanje in na plačo naših ameriških rojakov. Danes je pač ves svet eno samo enotno gospodarsko telo.

— Eau de Cologne Louis XIV. se odlikuje posebno s svojim finim, ugodnim, osvežujočim vonjem, ter se porablja kot parum in z izrednim uspehom za negovanje obraza in telesa. — Cena 1 l Din 150.—, ½ l Din 80.—. Steklenico je prinesli seboj. — Uran Parfumerija, Ljubljana, Mestni trg 11. 5205

— Zadržite po vseh hotelih, kavarah in restavracijah specialna vina v steklenicah slovite trdke Gjurjo Valjak. Grajska klet v Mariboru. 4636

Koroške novice.

k Šolsko vprašanje v Selah. »Koroški Slovenec« se na uvodnem mestu peča s tem vprašanjem. Boj za to šolo se vrši že od početka, ko je dobila dva razreda: enega slovenskega, drugega nemškega. L. 1912. je skušal tedanji učitelj otrokom v slovenskem razredu zagreniti obisk s pretepanjem in jih tako spraviti v nemški razred. Posledica je bil šolski štrajk. Slovenski razred je ostal in je jako dobro uspeval, tako da so komaj še spravili skupaj zadostno število otrok za nemški razred. Zato je vojna — l. 1917. — se je nemškemu pritisku končno posrečilo, da sta se oba razreda združila v takomenovano utrkišnično šolo. Po plebiscitu se je boj za šolo znova začel. Krajni šolski svet in občinski odbor sta ponovno zahtevala, naj se v Selah uredi šola s slovenskim učnim jezikom, toda z zadostnim poukom nemščine. Nemška oblast je zadrževala rešitev celi dve leti, zdaj je pa stvar rešila tako, da je šola slovenska, za nemščino so pa določene tri ure na teden. S tem je hotela spraviti Slovence v novo zadrego, ker ve, da slovensko ljudstvo hoče, da se otroci poleg slovenščine v šoli nauče tudi nemščine, brez katere v Nemški Avstriji ne morejo izhajati. Tako Nemci na Koroškem nečisto poštenega sporazuma z našimi brati, marveč zasledujejo z vso brezobzirnostjo le en cilj: da brezpogojno izbrisajo s koroške zemlje zadnji sled slovenskega.

k Zborovanje koroškega slovenskega dijaštva. Minoli mesec se je vršilo v Bilčovsu po treh letih prvič zopet zborovanje koroškega slovenskega dijaštva. Sodeloval je z dvema referatoma msgr. Podgorca. Na zborovanje sta prišla dalje edini slovenski zdravnik na Koroškem dr. Petek in g. Aichholzer. Izmed dijakov so referirali Piskernik, Skitek, Hafner in Blüml. Po dovršenem zborovanju so udeleženci napravili izlet na Sv. Lucijo. Sedanji inteligenčni naraščaj naše Koroške vzbuja po svoji resnosti in jekleni značajnosti najboljše nade.

Štajerske novice.

š Umrla je v ponedeljek, 17. t. m., v Moškancih gospa Liza Vesensjak, p. d. Filipova, mati narodnega poslanca prof. Ivana Vesenčaka. Pogreb bo v sredo jutraj ob osmih. Pokojnici svetila večna luč, preostali pa naše iskreno sožalje.

š Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje v Slovenski Bistrici. Interesentje se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

š Otvoritev telefonske centrale Limbuš. Pri pošti Limbuš je bila dne 1. septembra t. l. otvorjena telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni promet. V smislu telefonskega pravilnika opravlja ta centrala tudi brzojavno službo.

š Izprememba poštega okoliša. Vas Zlogonč, ki je spadala doslej v dostavni okraj pošte v Brežicah, se je s 15. t. m. priklopila poštnemu dostavnemu okraju Dobovi.

š Tatvine in vlomil. Prevzitarici Tereziji Krutec iz Ogorevca je bila ukradena obleka in denarja v skupni vrednosti 8000 K. — V noči na 12. septembra je bilo vlomiljeno v trgovino urarja Edmunda Maberja v Dol. Lendavi. Vlomitelci so odnesli ur, dragocenosti in denarja v vrednosti 98 tisoč kron.

š Ropar in tat aretirana. Orožniki iz Zalca so aretirali Mihaela Pakja, ker je 27. avgusta letos v St. Petru v Savinjski dolini pokradel več obleke. — V Kostanjevici so orožniki aretirali Cirila Koprivca, ker je 10. aprila 1922 napadel v Sv. Rozaliji pri St. Jurju ob j. ž. Jakoba Plahutnika in ga oropal.

Gospodarstvo.

NAŠA ZUNANJA TRGOVINA.

Naslednje številke kažejo gibanje uvoza v našo državo: v letu 1919 2982 milijonov dinarjev, 1920 3466, 1921 4122, 1922 (cenitev) 6000 milijonov dinarjev. Kakor je iz tega razvidno, naš uvoz stalno raste. Največji priradek je zaznamovati v letu 1922, ko je uvoz od prejšnjega leta 1921 (4 milijarde) narasel za 2 milijardi na 6 milijard. Istočasno je opazovati tudi pri izvozu naraščanju, ki je zelo znatno. Od leta 1919 in v prihodnjih letih je znašal 687, 1321, 2460, 3072 milijonov dinarjev. Kakor vidimo, se je izvoz zelo hitro dvigal posebno v začetku. V letu 1922 pa se je gibanje navzgor ustavilo. Lani se je izvozilo samo za 3072 milijonov dinarjev naših produktov, ki so prihajali predvsem iz poljedelstva in živinoreje, potem lesa in surovin, ki so potrebne za obratovanje industrije. Da je izvoz v lanskem letu nekako zastal, je vzrok v dejstvu, da je šlo v tujino le malo. Poleg tega je oviralo izvoz tudi to, da so bile naše žitne

cene vedno visoke in da so se držale z malimi presledki nad svetovnimi cenami žita. S tem je bila konkurenčna zmožnost naših produktov na svetovnem trgu malenkostna, kar je oviralo razvoj izvoza. Da je to tako, na povedo maloštevilni podatki, ki so primerjali naše cene poljedelskih produktov z onimi na tujih najvažnejših tržiščih, na katerih se kupujejo produkti predvsem za uvoz. V naši državi nimamo dosedaj brez manj važnejših poskusov nobene statistike cen.

Sedaj tvori najvažnejši izvozni predmet les, katerega se je tekom preteklega leta izvozilo 600.000 ton v vrednosti skoro pol milijarde dinarjev. Možnosti našega lesnega izvoza so skoro nedogledne. Če bi mi mogli izvažati saj toliko lesa, kolikor ga izvažajo Češkoslovaška, bi postala naša bilanca z inozemstvom aktivna v toliki meri, da bi se popravila tudi naša valuta, ki je najboljši izraz kupne moči naše države na svetovnem trgu. Za vzgled in vzpodbudo naj bo ena sama številka. Izvoz lesa iz Češkoslovaške je dosegel v mesecu juniju letos višino 473.000 ton, kar predstavlja pet šestin našega celoletnega izvoza!

Naravni predpogoji, ki so naši državi dani na razpolago, opravičujejo mnenje, da bi se lahko naš eksport lesa dvignil do iste višine kakor v Češkoslovaški.

Kakor se da sklepati iz carinskih dohodkov, bo vrednost našega izvoza v celem tekočem letu dosegla vsoto 7 milijard dinarjev. Dosedaj objavljeni podatki o izvozu v prvih štirih mesecih letos izkazujejo velik napredek napram isti dobi lanskega leta. Če se bo izvoz razvijal v predvidevani meri, bo prišel v tekočem letu na višino 7 milijard dinarjev. Še to vsoto se bo približal izvoz uvozu in doseženo bo ravnotežje v trgovskem prometu z inozemstvom. Ker so pa tudi drugi naši prejemki iz inozemstva večji od plačil, ki jih imamo v inozemstvu izvršiti za tuje dobave ali posojila, bo postala naša plačilna bilanca, ki upošteva vse dohodke in izdatke, ki jih ima država kakor posamezniki in skupine v tujini, aktivna. S tem bo položen prvi temelj k ozdravitvi naših valutarnih razmer, ki so le izraz plačilne bilance.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 8. septembra smo imeli za 5.842.8 milijonov Din papirnatega denarja v prometu. Od zadnjega izkaza se je stanje pomnožilo za 123.5 milijonov papirnatega denarja.

g Stanje papirnatega denarja na Ogrskem. Na Ogrskem je stanje papirnatega denarja doseglo približno višino 400 milijard ogrskih kron. — Od zadnjega izkaza se je stanje pomnožilo za 55.1 milijard o. kron. V zadnjih 9 mesecih pa za 250 milijard o. kron.

g Češkoslovaško steklo za Japonsko. Zastopnik japonske vlade se pogaja s češkoslovaškimi tvrdkami in svrhu dobave češkoslovaškega stekla za Japonsko.

g Carinski aggio v Nemčiji se je pričel s 15. t. m. dvakrat tedensko menjavati in določevati in sicer carinski aggio od sobote po tečaju dolarja od predhodnega pondeljka in torka, a carinski aggio od srede po povprečnem tečaju dolarja od preteklega četnika in petka.

BORZA.

Zagreb, 17. septembra. (Izv.) Devize: Berlin 0.0000110—0.0000111, Italija 4.09—4.13, London 420.50—424, Newyork 92.75—93.75, Pariz 5.45, Praga 2.7750—2.8050, Dunaj 0.131550, Curih 16.47 do 16.4750. Valute: dolar 91—92.

Curih, 17. sept. (Izv.) Devize: Pešta 0.03113, Berlin 6.000084, Italija 24.85, London 25.86, Newyork 665.25, Pariz 82.75, Praga 16.9750, Dunaj 0.007963, Sofija 5.45, Beograd 6, Varšava 0.0020. Valute: n. a. K 0.007950.

Ljubljanske novice.

Ij Jubilej zvestega dela. Včeraj je obhajal meteor »Domoljubac«, »Bogoljubac«, »Socialne Misli« itd. g. Ivan Komar 50letnico, odkar je kot tiskarski vajenec vstopil v tiskarno Klein & Kovač v Ljubljani. Novembra meseca bo pa preteklo 40 let, odkar g. Komar nepretrgano deluje v Jugoslovanski ozir. Katoliški tiskarni. G. jubilaru, ki kljub bolehnosti še vedno vestno in marljivo vrši svojo službo, iskreno čestitamo!

Ij »Ljubljana« bo imela v sredo, dne 19. t. m. ob 8, zvečer nujno odborovo sejo. Predsednik.

Ij Odbor društva »Sočec« pozivlja svoje člane, da se v kolikor mogoče velikem številu vdeležijo pogreba vrliga člana in nepozabnega, zvestega prijatelja, rojaka, gospoda Luke Sile, ki se vrši v torek, 18. t. m. ob petih popoldne iz mrtnišnice tukajšnje deželne bolnice.

Ij Pisarna muzike Dravske divizije nam pošilja pogoje, pod katerimi se sprejemajo gojenci v vojno-glasbeno šolo v Vrhu v srbo-hrvatskem jeziku. »Pisarno muzike dravske divizije« prosimo, naj nam svoje dopise pošilja v slovenskem jeziku, ako reflektira na objavo.

Ij Odbor frančiškanske prosvete ima v sredo redno sejo. Pridite vsi in točno!

Ij Pevsko društvo »Slavec« obvešča svoj pevski zbor, da se vrše redne pevske vaje vsak torek ob 8. uri zvečer za moški in vsako sredo ob pol 8. uri zvečer za ženski zbor. — Prva pevska vaja za moški zbor je v torek, dne 18. t. m., za ženski zbor pa v sredo, dne 19. t. m. — Prihajajte točno, da tudi končamo točno. — Pevovodja.

Ij Eneletna gospodinja šola v »Mladiki«. Vpisovanje se vrši dne 1. oktobra od 10. do 12. ure. Pouk prične 2. oktobra t. l. ob 8. uri. Sprejemni pogoji bodo pozneje objavljeni.

Ij Umrla so v Ljubljani: Alesander Miklavc, branjevin sin, 1 mesec. — Ferdinand Erjavec, kočarjev sin, 16 let. — Ciril Dejak, sin zasebnega uradnika, 3 mesece. — Fran Škerjanc, kurjač v pok. in posestnik, 71 let. — Ana Jug, učiteljica, 46 let. — Ivo Mali, sin drž. podkovskega mojstra, 1 mesec. — Franciška Majnik, posestnica, 48 let. — Fran Šter, kovač, 37 let. — Neža Bizjak, posestnikova žena, 46 let. — Ivana Kunčič, rejenska, 7 mesecev. — Karolina Bručan, hči trgovskega sluga, 4 leta. — Valerija Repež, hči policijskega stražnika, 2 leti.

Ij Policijska kronika. Aretiran je bil kaznjeneec Franc Papež, ki je meseca marca pobegnil iz ljubljanske kaznilnice. — V soboto je poslušal lastnik avtogaraže na Glinah Anton Thaler potno razpravo. Njegovo kolo je pa medtem odpoljal neznan tat v mestno zastavljalnico, v kateri je zahteval 3000 K, dali so mu pa 2000 K zastavnice. Kolo je vredno 7000 K. Varnostni organi so nevoljni, ker se je kolo sprejelo v zastavo, ne da bi se bil tat izkazal z legitimacijo policiji, ki jo mora vsak lastnik kolesa imeti. — Dne 16. septembra 1923 med 19. in 21. uro je bilo vlomiljeno v stanovanje Frančiške Legat v Florjanski ulici št. 4. Vlomitelci so napravili prav dober plen in so odnesli 2 zlati zapustniki, 5 zlatih prstanov, ovratnico, obstoječo iz venca roza barve in do 30.000 K denarja. Vlomitelci so pustili na licu mesta dve dlet, s katerimi so vlomitli v kovčeg.

Ij Higijena česalnica za dame O Feticch Frankheim, Ljubljana, Kongresni trg 19. Negovanje las. Ondulacija. Barvanje z L'Oreal Henne. El masaža lica. Manicura. Izvršuje vsa lasna dela. Kupuje odpadne in odrezane lase po najvišji dnevni ceni. Parfumerija. 5312

Prosveta.

pr »Zbornik za umetnostno zgodovino« prinaša v prvi dvojni številki letošnjega letnika (1923) bogate doneske k zgodovini domače in svetovne umetnosti. Viktor Steska obravnava v pregledno sestavljenem članku stavbarje v slovenski preteklosti prav do svetovne vojne, urednik dr. Izidor Cankar pa nadaljuje svoja raziskavanja o začetkih staro-krščanske umetnosti. Članku »Umetnost v krščanskem slovstvu 2. stol.«, ki je izšel v prvem letniku, sledi sedaj »Razmerje krščanstva do umetnosti v Tertulijanovi dobi«. Drugi članek Viktorja Steske je posvečen zanimivemu spomeniku v neposredni bližini Ljubljane, Codelljevi kapeli v Turnu. Nadalje priobča Stanko Vurnik spomine slikarja Ivana Franketa, polne zanimivih osebnih doživljanj in reminiscenc na sodobnike Janeza Wolfa, Anselma Feurbacha, družina Šubica in Kavko. S člankom Vojeslava Moléta »Študije o razvoju v antiki« stopa »Zbornik« tudi na polje staroklasične umetnosti in tako razširja svoje delovanje. V bogatem pregledu so izšla poročila o varstvu spomenikov, o umetnostno-zgodovinskem društvu in o Narodni Galeriji, kjer zvezo, da je postal »Zbornik« uradno glasilo te važne in lepo se razvijajoče institucije. »Književnost« prinaša topot ocene slovenskih, čeških in nemških umetnostnih publikacij, v »Bibliografiji« podaja vestni M. Marolt natančen pregled jugoslovanske umetnostne literature za leto 1922 in polovico leta 1923. Dvojni številki, ki jo zaključujejo manjši članki o slovenskih slikarjih, topografiji in o najstarejši sliki Ljubljane v Schedlovi kroniki (1493) so priložene tri pole zaslužnega dr. F. Stelčevega lepo ilustriranega dela »Umetnostni spomeniki Slovenije« (Dekanija Kamnik), ki bo z letošnjim letom dovršeno in mu sledi v prihodnjem letniku popis spomenikov v radovljjski dekaniji.

pr Koncertna poslovalnica Glasbene Maticе v Ljubljani vjudno sporoča, da se vrši koncert slovečega pianista Antona Trosta v ponedeljek, dne 5. novembra 1923. Vjudno prosimo društva, ki prirejajo koncerte in druge podobne prireditve, da se na ta dan ozirajo in ne prirejajo drugih koncertov. Koncertna poslovalnica prosi vse korporacije pa tudi posameznike, ki prirejajo v Ljubljani koncerte, da ji naznanijo datum svojih priredb ter se za aranžma koncertov poslužujejo koncertne poslovalnice Glasbene Maticе, ki ima svoje prostore v Gosposki ulici št. 8.

Narodno gledališče.

NOV HAMLET NA NAŠEM ODRU.

Prihodnjo sredo, dne 19. t. m., vprizori našo dramsko gledališče Hamleta z V. F. Elskim kot gostom. G. Elskij je ruski igralec, ki ga je revolucija kakor toliko drugih z bolno ženo vred pognala po svetu. Udarec je bil zanj tem hujši, ker ni več mlad in je tem težje zmagoval napore in gorje, ki jih je polno begunske življenje. Sedaj bi se rad vsaj začasno nastanil v Ljubljani ter se poteza za angažma.

Elskij se je izsolal na imperatorskem gledališču v Moskvi pod vodstvom slovitega klasika Lenskega. Izpopolnjeval se je potem v klasičnih vlogah izvršujoč svoj poklic na raznih gledališčih širom Rusije, končno pa postal član literarno-umetniškega gledališča v Petrogradu, kjer je deloval 9 in pol leta. Ruska gledališka kritika je Elskega zelo visoko cenila, a občinstvo ga je povsodi oboževalo. Med njegove klasične vloge spadajo: Hamlet, Otello, Romeo, Uriel Acosta, Franc More, Napoleon itd.

Kako je Elskij zamislil Hamleta, v čigar vlogi nastopi prvič pri nas, in kako ga

podaja, nam najbolje pove naslednja kritika velikega petrogradskega lista: »Nikoli nisem soglašal z igralci, ki predstavljajo Hamleta kot popolnega kot nevrestenika: voločice, blodeči pogled, nervozna hoja in mrzlično kretanje. Hamlet ni patološki subjekt, nego velik, čudovit sanjar, ves divna otožnost, ves samozamisljenost, ves samo stremenje k visokemu idealizmu. Tako je pač razumel Hamleta tudi g. Elskij in že pri prvem razburjenju Hamleta, v čudovitem samogovoru o nestanovitnosti ženskega srca me je igralec osvojil z iskrenostjo in blagorodno nepriljudnostjo tona. Hladnokrvno, izbornost se vrši tudi prizor z očetovim duhom. Od tega trenutka se dvigne v Hamletovi duhi strašna burja. Iz sanjarja, krotkega kot jagnje, vzraste strašen maševalec. Ta spoj raznovrstnih duševnih peripetij je g. Elskij predpostavljaj več nego posrečeno in v samogovoru: biti ali nebiti, to je vprašanje, je igralec čudovit.«

Po tem smemo biti na Hamleta g. Elskega pač tudi v Ljubljani radovedni.

Teorist dr. Nasta (po rodu Romun) je nastopil v Bizetovi operi »Carmen«. Takoj iz prvih tonov smo z gotovostjo zaznali, da je njegov glas sijajen, prožen, svež in jase, popolnoma izdati, v polnem orkestru zmagoval, hkrati nežen in mehak, poleg tega do konca izsolan, da ima vsak ton docela v oblasti. Res da se je že v prvem dejanju začela kazati neka utrujenost, morda posledica pogostih nastopov, morda posledica našega podnebja, vendar pa ga je tehnika tudi preko teh nevarnih čeri dokaj srečno pripeljala. Zato moramo po tem, kar smo takoj prvi hip sami opazili, in kar so nam povedali razni odlični, nad vsak dvom vzvišeni glasbeniki, ki so se tudi njegovih prejšnjih nastopov udeležili, izjaviti, da mora dr. Nasta biti prvovrsten pevec in hkrati enako izvrsten igralec, z jasno, zvonečo vokalizacijo, gibko deklamacijo, v potenkosti natančno izgovorjavo, da smo francosčino — ki je nismo vajeni — laže umeli, kot pogosto moremo umeti spakedrano slovenščino. Za družico mu je bila kot Carmen gna. Rewiczewa, ki je bila v zadnjem dejanju gotovo najboljša in se je sploh od dejanja do dejanja znatno dvigala, tako da smo se z nje petjem in igro vedno laže zadovoljili. In to je za prvi poizkus večje vioge gotovo dovolj, dasi seveda tega, kar je v tej posebelni hudiči demonskega, ni odkrila in tudi pevski ni povsem enakomerno dovršena. Najlepše poje s svojim izdatnim, obsežnim, malo pretemno zastrim glasom takrat, kadar utegne ton nastaviti, da ob dobri opori polno izveni. — Cvejič (Escamillo) je postal dober v drugi polovici II. dejanja in je vzdržal tudi v tretjem, kadar ni pretiraval in pritiskal, tako da bomo prav lahko zadovoljni z njim — če si da vokalizacijo samoglasnikov a in e v popravu. Gne. Kattnerjeve Miccaela nas je mogla začeti zase zavzemati še le proti koncu III. dejanja v dvogovoru z don Josejom. Saj igra čisto dobro, in v višji legi splošno tudi dobro poje, v srednji legi se pa poročevalce ne more sprijazniti niti z nastavkom niti z vokalizacijo; zračni curek — se zdi — se vsaj deloma ustavlja ob robu, ki meji nosno in ustno votlino, vsled česar zlasti odprta a in e donita kot da je pevka do skrajnosti nahodna. Ta slabost bi se menda ne dala s preveliko težo odpraviti; menimo namreč, da bi bila gna. Kattnerjeva sicer zelo porabna moč (prim. njeno izvrstno čarovnico v Janku in Metki). Za častnika je bil Zupan, kar dober, tudi zazvenel je, kadar ni pozabil vezati. Všeč nam je bil tudi Perko, ki je že toliko dober, da se morejo slabosti prezeči. Če ne obstane, ampak se usovrši, si obetamo prav dobrega pevca. Prezreti ne smemo dueta oz. terceta zaljubljenih kvartopirk (Matačičeva, Sfiligojeva, Rohovecova) in tiho-tapskega kvinteta (prejšnje z Mohoričem, Debevcom). Matačič je dirigiral z ognjem pa hkrati z napeto tenkim sluhom. — Kar smo o baletu že zapisali, tudi zdaj velja: da je pridru več kot več ali manj okretno skakanje in več ali manj nerodno brcanje, bi težko kdo hotel trditi. — Da ples more in pogosto mora imeti in kazati plemenitejšo vsebino, se komaj kdaj zavedo. In je bolj prav, če se ne; če je namreč hočejo pokazati, jim odvečni v neznoznih trdotah in neukusnih nemožnostih. Obledeli se je seveda tudi za navadno brcanje treba s primerno skrbnostjo. K.

Orlovski vestnik.

Redni letni občni zbor šentjakobskega »Orla« se vrši danes točno ob 8. uri zvečer v prostorih Prosvete Sv. Florjana ul. št. 15. Udeležba za vse redne in podorne člane strogo obvezna.

Šentpeterski Orel v Ljubljani. Redni člani in staršine se še enkrat opozarjajo na izredni občni zbor, ki se vrši v sredo, 19. septembra 1923 ob 8. uri zvečer v prostorih šentpeterske prosvete. — Dnevni red: Ustanovitev kot društvo. Nato predavanje.

Turistika in sport.

Kredarica in Staničeva koč pod Triglavom ostaneta odprti in oskrbovani do 23. t. m. in to le v slučaju legega vremena, v nasprotnem slučaju pa zapustita oskrbnika koč, prvi deževni dan med tednom.

Poizvedovanja.

Izgubila se je v nedeljo, 16. t. m. popoldne od Sodne ulice preko Gosposvetske ceste in Šiške do Sent Vida dragocena zlata ženska ura. Najditelj naj jo proti dobri nagradi — ker je drag spomin — odda v upravnistvo našega lista.

Najdene stvari. V našem upravnistvu so stranke pozabile ozir. izgubile zadnje dni: dežnik (gdna. Roz. D.), srebrno vratno verižico ter mašno knjižico. Iz kavarne »Emona« smo prejeli spominski medaljon in ročni zeno.

MARIJA GÖTZL

Liubljana, Zidovska ulica šte. 8

Modni salon damskih klobukov

Največja izbira!

Naša ljuba mati

Liza Vesenjak, p. d. Filipova

so v ponedeljek, dne 17. t. m. zjutraj v Gospodu zaspali. Pogreb bo v sredo, dne 18. t. m. ob 8. uri zjutraj. Priporočamo jih v molitev in blag spomin. Bog jim bodi plačnik in milostno sprejmi njihovo dušo.

Moškanjei, dne 17. septembra 1923.

IVAN, FRANC, PAVEL, sinovi. — NEŽA roj. MEZNA-RIČ, sestra. — MARIJA roj. SKULJ, Marija roj. ANTO-LIČ, snahi. — Vnuki, vnukinje, in drugi sorodniki.

V imenu občanov Dol. Logatec javljamo vsem znancem in prijateljem tužno vest, da je dne 16. sept. popoldne umrl gosp.

Jakob Slavec

bivši večletni župan in gerent občine Dolenji Logatec

previden s sv. zakramenti, v 54. letu svoje starosti. — Njegovim domačim izražamo naše globoko sožalje, blagopokojnika pa priporočamo vsem v molitev in trajen spomin. Pogreb rajnika se vrši 18. sept. ob 5. na farno pokopališče. Dolenji Logatec, dne 17. septembra 1923.

Gerentstvo občine Dol. Logatec.

Potrjim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga in hčerka, gospa

Ljudmila Černivec roj. Graul

dne 16. t. m. zvečer po dolgi mučepolni bolezni v najlepši dobi svojega življenja, previdna s tolažili svete vere, bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne rajnice bo v torek, dne 18. septembra, ob pol 5. uri iz hiše žalosti, Zgornja Šiška šte. 90, na pokopališče v Dravlje.

Zgornja Šiška, dne 17. septembra 1923.

Zalujoči rodbini:

Černivec - Graul.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je gospod

LUKA SILA

nadužitelj v pokoju

v 63. letu starosti danes po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v torek, dne 18. septembra iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 17. septembra 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

Potrjim globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebrisko vest, da je naš ljubljani oče, gospod

Jakob Slavec

posestnik in gostilničar

danes ob 4. uri, po daljši mučni bolezni, v starosti 54 let, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnega se vrši v torek ob 5. uri popoldne na pokopališče v Dol. Logatec. Bodi mu blag spomin!

DOL. LOGATEC, dne 16. septembra 1923.

ZALUJOČA RODBINA.

Preklc. Podpisani izjavljam, da niso resnične žaljive besede, ki sem jih govoril zadnji čas proti strankam glede Josipa Meden, kovaškega mojstra v Trnovski ulici šte. 25. Obžalujem, da sem ga žalil s tem, da sem rekel, da je slab kovač. 5875

FRAN PIRŠ.

Sprejemem delovodjo

poštenega in treznega, nekaj dobrih ME-HANIKOV za dvokolega in ŠIVALNE STROJE ter nekaj stavbenih KLJUČAV-NICARJEV. — TRIBUNA, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 5843

DIJAKA

sprejemem na stanovanje in hrano. Tehn. sred. šola in realna sta blizu. Naslov v upravi «Slovenca» pod šte. 5896.

SPREJMEM TAKOJ dobro izurjeno pletiljo. — Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov pove upravn. ništvo «Slovenca» pod številko 5879.

Prvovrstna kontorska moč

(vodja pisarno) več več jezikov (tudi cirilice), knjigovodstva, stenografije, strojepisa, dober korespondent in organizator izšče primernega mesta. — Ponudbe sprejema uprava lista pod šte. 5840.

Pletilje

ki imajo svoj stroj, dobijo stalno delo. Plačam zelo dobro. — GNJEZDA, Turjaški trg šte. 6. 5853

Zlatarski pomočnik

le prvovrstna moč, dobi takoj mesto proti dobri plači. — LUD. ČERNE, zlatar-juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Prazno sobo

išče GOSPA, ki je celi dan odsotna, v novi ali stari hiši. — Najemnina postranska stvar. Poizdube pod «ODSOTNA» na upravn. ništvo «Slovenca». 5827

Tečaji živih jezikov

(slovenščina, srbohrvaščina, francoščina, angleščina, italijanščina, nemščina). — Privatne ure in pouk v skupinah po direktini (Berlitzovi) metodi. Vpisovanje vsak dan do 22. t. m. od 5. — pol 7. ure zvečer v Beethovnovi ulici 7 (zgradba čekov, urada) pritišče, levo. S. JERAS, prof.

Samostojno prodajalko,

srednje starosti, vestno katoličanko, za modno trgovino v Ljubljani, IŠCEM. — Ponudbe pod: «Dobro izveščana v nakupu in prodaji» na upr. lista do 20. t. m.

Radi selitve ceno prodam kompl. urejeno ULIČNO PISARNO z vpeljanim telefonom. Naslov pove uprava «Slovenca» pod šte. 5880.

Francoščino in klavir

poučuje učiteljica, izprašana v Parizu. — ANETA POTOČNIK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 14, prtlj., levo. 5870

Priprosto sobo prazno ali meblovano, IŠCE miren zakonski par brez otrok. — Cenjene ponudbe pod: «CISTA SOBA» na upravn. ništvo «Slovenca». 5878

Obvestilo.

P. T. javnost tem potom obvestim, da dosedaj lesna trgovina pod imenom ZGAGA & MAURI, Podbrdo — Italija, s današnjim dnem ne obstoja več, kar naj izvolijo gg. trgovci in drugi v gotovih slučajih upoštevati. IVAN ZGAGA, lesna trgovina — Podporezen.

2000 kron srebrnega denarja

5 K, 1 gold. in 2 K komadi NAPRODAJ. — Ponudbe na upravo lista po komadih pod šte. 5885.

PRODA SE VEČ

motorčkov

za montirati na navadna kolesa ter tudi kompletni mali MOTORČKI raznih tovar. ren po nizki cen. — Ljubljana, KARLOVSKA cesta šte. 4.

PES, volčje pasme

dve in pol leti star, ceno NAPRODAJ. Vprašati: A. LAMPRET, Krekov trg 10.

Otroški vozički

po znižani tovarniški cen. v veliki izbiri vsakovrstnih modelov. TRIBUNA, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 5844

Prodamo takoj:

80° kom. LONCENIH PEČI raze veliko. sti, še prav dobro ohranjene, za jako nizko ceno. Osebo ali pismo se je zgledati v hotelu «SLON», Ljubljana.

Potrjim globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Joško Borštner

pismoša v Litiji

v nedeljo, dne 16. septembra, ob 19. uri po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 57. letu mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga ranjega bo v torek ob 16. uri iz hiše žalosti, Gradec 13, p. Litija, na litijsko pokopališče.

Marija Borštner, soproga. — Zora, pošna uradnica, Pepina, poroč. Hojan, hčerki. — Janko Hojan, magistratni uradnik, zet. — Ružica, Janezek, vnuka in ostali sorodniki.

Zahvala.

Povodom prerane smrti predragga sina in brata, velečastitega gospoda

Josipa Pele

bodi vsem, ki so ga v tolikem številu spremili na njegovi zadnji poti, izrečena najtoplejša zahvala. Predvsem pa se zahvaljujemo prečastitim duhovnim sobratom, Mariji družbi, Orlom ter izobraž. društvu na Vrhopolju in v Moravčah, ki sta blagemu pokojniku zapela tako gniljive žalostinke v zadnji pozdrav. Tem potom hvala tudi onim, ki so nam ob prebriski izgubi nepozabnega sina in brata izrekli svoje sožalje, posebno pa preč. g. kanoniku in dekanu v Moravčah za njegov tolažilni govor.

Ponovno ga priporočamo v molitev in blag spomin.

VRHPOLJE pri Moravčah, dne 18. septembra 1923.

Zalujoča rodbina PELE.

SOBO meblirano ali prazno, razsvetljava, v bližini mesta, v služ. čaju potrebe tuji kuhinjo, oddam takoj ali s 1. oktobrom. — Ponudbe je poslati na upravo «Slovenca» pod: «Takoj ali s 1. oktobrom». 5874

Radi ODPOTOVANJA PRODAJ po jako UGODNI CENI

elektromotor - dinamo

za istomerni tok, 220 V, 9 1/2 HP, dalje

dva motocikla,

2 1/2 in 6 HP, dobro ohranjeni, priklopni VOZ. — F. ŠMOL, VIČ - GLINCE 6.

Puch-motor

2 1/2 HP in pomožni MOTORJI raznih znamk po nizki cen. naprodaj. — TRIBUNA, F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 5845

KUPIM TAKOJ MANJŠE

graščinsko posestvo

z udobnim stanovanjem ali vilo, z večjim vrtom na Gorenjskem, v okolici Maribora ali Celja. Le natančne ponudbe z navedbo cene in prodajnih pogojev ter točnim popisom, na upravo «Slovenca» pod «Takoj šte. 5886».

Pristou & Bricelj

Prvi in najstarejši specialni arhitekturni atelje za

črkoslikarstvo

na steklo, kovine, les, zid, platno l. t. d.

LJUBLJANA, hotel pri Maliču, II. dvorišče.

VINO

Rizling letnik 1922, JABOLKA, zlahtna, zgodnja

in zimska, ter KROMPIRJA ima na prodaj

Graščinsko oskrbništvo Boštanj p. Sevnici

Pozor! VOZNI RED Pozor!

vseh železniških, pošt. in avtomobilnih prog v Sloveniji, s priklopljenimi in inozemskimi prog, s kurzn. karto Slovenije v merilu 1:475.000, je ravnokar izšel

Vsebine:

- I. Splošni del: Cene za poštne vožnje, Železniška tarifa za prevoz potnikov in prtljage. Maksimalna tarifa za izvoške, Kolikovine Konzulat. Poštne pristojbine. Pristojbine za železniške nosače. Važne telefonske številke.
- II. Železniški vozni redi: Direktni, spalni in jedilni vozovi. Odhod in prihod vseh potniških vlakov, Pregled vseh železn. prog.
- III. Počasni vozni redi: Poštni, avtomobilni.
- IV. Seznam postaj.
- V. Priloga: Kurzna karta Slovenije v merilu 1:475.000 s vsemi železniškimi progami in postajami, vse poštne in avtomobilne proge, vse poštne urade s označbo, če ima pošta brzojavni oziroma telefon.

Dobi se v vseh knjigarnah in trafikah za ceno

15. Dinarjev.

Direktna naročila sprejema

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, Wolfova ul. 1.